

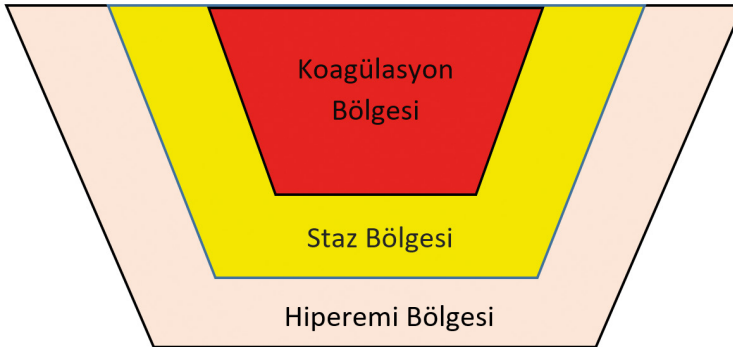
Yanık Metabolizması ve Fiziopatolojisi

Mustafa KARAAĞAÇ¹

GİRİŞ

Isı, elektrik, kimyasal maddeler ve radyoaktif ışınlar ile meydana gelen genellikle yaşlı ve çocukları etkileyen doku harabiyetine yanık denir.¹

Yanık sadece deri ve altı dokuları değil tüm organizmayı etkileyen sistemik bir travmadır. Yanıkta meydana gelen patofizyolojik değişiklikler üç bölgeden oluşur. **Koagülasyon bölgesi** yanığın merkezi olup nekrozun meydana geldiği ve debride edilmesi gereken alandır. **Staz bölgesi** koagülasyon bölgesinin etrafındaki vazokonstrüksiyone alanlar olup iskemik bölgelerdir. Tedavinin primer amacı bu bölgelerin kan akımını devam ettirerek iyileşmesini sağlamaktır. **Hiperemi bölgesi** yanığın en dış alanı olup vazodilatasyonun hakim olduğu alandır.² (Şekil 1)³

Şekil 1. Yanık yarasında bölgelerin şematik görünümü

¹ Uzm. Dr. Kayseri Devlet Hastanesi, Tıbbi Patoloji Kliniği, drkaraagac@hotmail.com

KAYNAKLAR

1. Bessey PQ. Wound Care. Total Burn Care. DN Herndon. 2007;3: 127-36.
2. Vo LT, Papworth GD, Delaney PM, et al. A study of vascular response to thermal injury on hairless mice by fiberoptic confocal imaging, laser doppler flowmetry and conventional histology. Burns 1998; 24: 319-24.
3. Nural Safa Kürşat, Deneysel İkinci Derece Derin Yanık Modelinde Kültüre Edilmemiş Hücre Spreyi Kullanımı, Ankara, 2019, 11-12
4. Robins Pathology Basic Pahology Vinay Kumar, Abdul K Abbas, Jon C aster, 10th edition, 2017
5. Abbas A.B.; Lichtman A.H. "Innate Immunity". Basic Immunology. Functions and disorders of the immune system (3rd ed.). Saunders (Elsevier) 2009;978:4688-2.
6. Yorgancı K, Öner Z. Yanıklar. Temel Cerrahi. 4.Baskı. Editör: İskender Sayek. 2013;4: 529-42, 494-508.
7. Gueugniaud PY, Carsin H, Bertin-Maghit M, Petit P. Current advances in the initial management of major thermal burns. Crit Care Med 2000;26: 848-56.
8. Özkaya NK, Alğan S, Akkaya H. Yanıklı Hastanın Değerlendirilmesi ve Tedavi Yaklaşımının Belirlenmesi. Ankara Medical Journal, 2014;14(4):170-175.
9. Bang RL, Sharma PN, Sanyal SC, et al. Septicaemia after burn injury: a comparative study. Burns 2002; 28: 746-51.
10. Glenn D. Warden. Yanıklar. Seymour I. Schwartz. Principles of surgery. 7th edition, New York, McGraw Hill 1999.: 227-268.
11. Sherris DA, Kern EB. The Wound. In Basic Surgical Skills, Mayo Foundation for medical Education and research, Rochester, 1999:8-12